

Naar een effectieve aanpak in de openbare ruimte

Drugsdumpingen

Dumping van drugsafval vormt een toenemend probleem in de openbare ruimte. Giftige stoffen zijn gevaarlijk voor mensen en schadelijk voor het milieu. Jantine van der Hurk werkt bij het Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid (CCV) en probeert hier samen met andere partijen iets tegen te doen. Hoe kunnen professionals in de openbare ruimte dit ondersteunen?

Kun je kort iets over het CCV en jouw werk vertellen?

Het CCV heeft als missie om de samenleving weerbaar te maken tegen criminaliteit en beoogt daarmee de veiligheid, het veiligheidsgevoel en de leefbaarheid te verhogen. Het uiteindelijke doel is om een stabiele en geweldloze omgeving te creëren, waarin overheid, inwoners en ondernemers plezierig samenleven. We richten ons daarbij op vijf hoofdthema's: Cyberveiligheid; Veilig ondernemen; Veilige woon- en leefomgeving; Veiligheid en zorg; en Georganiseerde criminaliteit en ondermijning

Ik houd me binnen het CCV bezig met de onderwerpen drugscriminaliteit¹ en vastgoedcriminaliteit. Het thema drugsdumpingen in de openbare ruimte maakt daar onderdeel van uit. Mijn uitgangspunt is om verder te kijken dan het behalen van de doelstellingen. Het is voor mij namelijk veel groter dan dat. Het gaat om de bedoeling die daaronder ligt, het gaat om ons leven, om gelukkig zijn, om met elkaar te verbinden én met de natuur.

Voorbeelden van drugsdumpingen in de openbare ruimte.

[foto's: CCV]

Kun je een korte schets geven van de aard en ernst van het probleem?

Nederland speelt een grote rol in de internationale drugshandel. Met name als in- en doorvoerland van verschillende soorten drugs, zoals cannabis en cocaïne. Maar ook de productie van synthetische drugs neemt in Nederland een grote vlucht. De ontmantelingen van drugslocaties leren dat de schaalgrootte van de drugslabs groeit en de professionaliteit toeneemt, ongeacht het soort synthetische drugs dat er geproduceerd wordt.

Bij de productie van drugs komen afvalstoffen vrij. Het chemisch afval kan zeer brandbaar, sterk bijtend of giftig zijn (zoals zwavelzuur of kwik). Criminelen willen van deze stoffen af. Zo lozen ze vloeibaar drugsafval bijvoorbeeld in het riool, op akkerland of de gierkelder van een boerderij. Daarnaast worden de afvalstoffen vaak gedumpt, zoals in het bos en op afgelegen plekken in de openbare ruimte. Uit onderzoek² blijkt dat de drugsafvaldumpingen en met name de - grotendeels onzichtbare - drugsafvallozingen in de openbare ruimte een ernstig en omvangrijk probleem zijn voor flora, fauna en de volksgezondheid. Door vervuiling van de bodem en het (oppervlakte)water kunnen flora en fauna sterven.

Elke dumping is illegaal en leidt tot maatschappelijke kosten voor het opruimen en verwerken van het afval. Het legt bovendien een fors beslag op de schaarse capaciteit van toezichthouders en handhavers, zoals boswachters.

Wat is de strategie achter jullie aanpak?

We zorgen ervoor dat we de juiste kennis in huis hebben om met deze problematiek om te gaan en werken actief samen, zowel lokaal, regionaal en landelijk als op Europees niveau. Daarnaast initiëren we overleggen, leer- en kenniskringen, signaleren

HOE HERKEN JE EEN DRUGSDUMPING?

- ✱ Drugsafval zit vaak in kunststof vaten, zoals grote tonnen of jerrycans. Het kan soms ook in metalen vaten of gasflessen zitten.
- ✱ Het gaat vaak om grote hoeveelheden die met bestelauto's of kleine vrachtauto's (witte busjes) worden vervoerd.
- ✱ Criminelen dumpen het afval langs de weg, in een bos of in een open veld. Soms zit het chemisch afval in een uitgebrande auto.
- ✱ Drugsdumpingen zijn illegaal en vinden vaak plaats in het donker.
- ✱ Wees extra alert op voertuigen op een niet voor de hand liggende plaats. Bijvoorbeeld op een doodlopend weggetje in het bos of buitengebied. Personen die schichtig rondkijken en met hoge snelheid vertrekken zijn ook een indicatie.
- ✱ Drugsafval is vies en gevaarlijk. Criminelen dragen vaak handschoenen bij het dumpen ervan.

Jantine van der Hurk: 'Ik kijk verder dan het behalen van de doelstellingen. Het gaat om ons leven, om gelukkig zijn, om met elkaar te verbinden én met de natuur.'

we waar behoefte aan is en agenderen dit op bestuurlijk niveau. Vanuit onze onafhankelijke positie bekijken we georganiseerde criminaliteit van een afstand en ontwikkelen we methodieken, interventies en praktische instrumenten voor onze samenwerkingspartners.

Wat zou je willen vragen aan professionals in de openbare ruimte om jullie werk effectiever te maken?

Professionals in de openbare ruimte kunnen op dumplocaties in de openbare ruimte stuiten. Het is belangrijk dat dit gemeld wordt, vanwege gevaar voor de volksgezondheid en het milieu. Als je getuige bent

van een dumping, bel dan direct de politie via 112. Maak als het mogelijk is foto's, noteer nummerborden en maak een beschrijving van de vervoersmiddelen en de personen. Zorg wel dat je eigen veiligheid voorop staat. Je kunt ook melden via Meld Misdaad Anoniem via 0800-7000. Zie verder ook de kadertekst 'Hoe herken je een drugsdumping?'

Ook goed om te weten: om gedupeerde grondeigenaren en gemeenten niet volledig te laten opdraaien voor opruimkosten van drugsafval, is een provinciale subsidieregeling in het leven geroepen.³ Gemeenten en andere overheden kunnen 50 procent van de kosten voor het opruimen van drugsafvaldumpingen vergoed krijgen tot een maximum van 25.000 euro. Het is daarvoor wel van belang om aangifte bij de politie te doen. ✱

Noten

1. Zie www.hetccv.nl/onderwerpen/drugscriminaliteit.
2. Zie www.nationaledrugmonitor.nl, tabblad illegale handel, bezit en productie.
3. Zie www.bij12.nl/onderwerpen/subsidieregeling-opruiming-drugsafval voor meer informatie.